

---

Rauman kaupungin kaavoitus  
kaavoitus@rauma.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 27.5.2021

**Asia: Rauman keskustan osayleiskaavan muutos ja päivitys, pohjoisosa.  
Luonnosvaihe. Päiväty 24.5.2021.**

Rauman keskustan pohjoisosan osayleiskaavan muutostyö on tullut vireille, kun kaavoitusjaosto päätti vuoden 2019 kaavoitusohjelmasta joulukuussa 2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistui 25.9.2020. Valmisteleval viranomaisneuvottelu pidettiin 6.5.2021. Vuonna 2003 hyväksyttyä keskustan osayleiskaavaa on päädytty uudistamaan osa kerrallaan. Nyt esillä olevan kaavavaiheen suunnittelualue, keskustan pohjoisosa koostuu useista eriluonteisista alueista, joista monilla myös asemakaavan uudistaminen on käynnissä (Fåfånga) tai jo valmistunut (Petåjås, Papinpellon päiväkot). Osayleiskaavan tavoitteena on keskustan osayleiskaavan päivittäminen vastaamaan nykyisiä tarpeita ja alueen kehittäminen yleiskaava 2030 linjausten mukaisesti niitä tarkentaen. Keskeinen kysymys on myös alueen merkittävien luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen huomioiminen.

Kuten kaava-aineistosta käy ilmi, on suuri osa kaava-alueesta maakunnallisesti tai paikallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Lisäksi alueella on, lähinnå Petåjåksessä ja Fåfångan alueella, ennestään asemakaavoissa suojeltuja rakennuksia sekä kaksi maakunnallisesti merkittävää yksittäiskohdetta (Rauman maauimala ja Otalahden urheilukentån paviljonki). Rakennusten suojelu ja arvokkaiden kulttuuriympäristöjen huomioiminen eri asteisissa ja ikåisissä kaavoissa on käsitelty asianmukaisesti sekä kaavakartalla että osayleiskaavaluonnoksen selostuksessa.

#### Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo ottaa itse kaavaratkaisun osalta kantaa kahteen aluevaraukseen. Muilta osin museolla ei ole kaavan varauksista huomautettavaa. Otalahden rannalle on osoitettu PV-alue, johon on kaavaselostuksen mukaan on ajateltu kylpylå-hotellia. Merkinnån mahdollistaman kylpylå-hotellin rakentamista maisemallisesti merkittävään paikkaan tulee jo osayleiskaavavaiheessa perustella ja hankkeen vaikutuksia arvioida, kuten myös ELY-keskus lausunnossaan toteaa. Toistaiseksi asiaa ei ole kaavaselostuksessa käsitelty.

Kulttuuriympäristön kannalta ongelmallinen kysymys on uuden Telakkarannan asuinalueen (A1 Uusi asuinalue) osoittaminen Petäjäksen ja Pidesluodon välille. Varaus perustuu Rauman yleiskaavaan. Museo toistaa Rauman yleiskaavatyön eri vaiheissa esiin tuomansa näkemyksen kerrostalovaltaisen asuinalueen soveltumattomuudesta Petäjäksen, Kompin ja Pidesluodon maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen tuntumaan. Telakkarantaa koskevaa vaikutusten arviointia tulee osayleiskaavassa vähintäänkin tarkentaa. Nyt osayleiskaavaselostuksessa on vain viitattu Rauman yleiskaavaan ja sen aineistoihin.

Muilta osin Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa kaavaratkaisusta. Petäjäksen osalta kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön suojelukysymykset on käsitelty tuoreessa asemakaavassa ja osayleiskaavaratkaisu noudattaa asemakaavaa. Myös Fåfångassa rakennusperinnön ja maiseman suojelukysymykset on käyty läpi luonnosvaiheeseen ehtineessä asemakaavassa ja osayleiskaavaratkaisu on siltä osin asemakaavaluonnoksen ja ajantasaisten selvitysten mukainen.

Lähtötietojen osalta on puutteita 1930-luvulta lähtien rakentuneen Lönnströmin entisen tehtaan sekä vuonna 1942 rakennetun (arkkitehti Jermo Laosmaa) tehtailijapariskunta Teresa ja Rafael Lönnströmin entisen kodin (nykyisin kotimuseo) osalta, kuten Satakunnan Museo jo aloitusvaiheen neuvottelussa totesi. Kumpikaan kohde ei ole ollut minkään Raumalla tehdyn rakennusinventoinnin piirissä. Lönnströmin kotimuseon merkitys on kylläkin tunnistettu ja kokonaisuus on osoitettu kaavaluonnoksessa PY/S-merkinnällä säilytettäväksi alueeksi. Kohteet tulee kuitenkin inventoida ja arvioida kohdesuojelun tarve inventoinnin pohjalta.

Kaavaselistusta on ehdotusvaiheeseen syytä vielä täydentää. Ainakin suojeltavat kohteet ja arvokkaat kulttuuriympäristöt tulisi selvyiden vuoksi listata kaavaselistukseen. Kaavakartalle on Suojelukohde -merkinnän yhteyteen hyvä lisätä velvoite lausunnon pyytämisestä alueelliselta vastuumuseolta (Satakunnan Museo) muutostilanteissa.

Suunnittelualueelle Ensimmäiseen ja Toiseen Petäjäkseen sekä Suvitien varrelle sijoittuu muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, I maailmansodan aikaisia puolustusvarustuksia. Nämä on kuvailtu hyvin kaavaselistuksessa (s. 18-19). Kaavakartalle muinaisjäännökset on merkitty osa-alueina sm-katkoviiva -merkinnällä. Merkintää koskeva määräys on oikeainlainen, joskin museoviranomainen -sanana sijaan suositellaan käytettäväksi ilmaisua alueellinen vastuumuseo (Satakunnan Museo).

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Liisa Nummelin

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama  
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy  
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä